

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

8-ASIS TARPTAUTINIS APSKAITOS STANDARTAS „Apskaitos politika, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidos“

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

TAIKYMO SRITIS IR APIBRĖŽTYS

Apskaitos politikos pakeitimų tipų nustatymas

TAIKYMO SRITIS IR APIBRĖŽTYS

Apskaitos politikos pakeitimų tipų nustatymas

Apskaitos principų pokyčiai

TAIKYMO SRITIS IR APIBRĖŽTYS

Apskaitos politikos pakeitimų tipų nustatymas

Apskaitos principų pokyčiai

Apskaitos įverčių pokyčiai

TAIKYMO SRITIS IR APIBRĖŽTYS

Apskaitos politikos pakeitimų tipų nustatymas

Apskaitos principų pokyčiai

Apskaitos įverčių pokyčiai

Apskaitos taisymas dėl klaidų

Pagrindinės apibrėžtys

Apskaitos politika

- Apskaitos politika – tai konkretūs principai, pagrindai, susitarimai, taisyklės ir praktika, kurią ūkio subjektas taiko rengdamas ir pateikdamas finansines ataskaitas.

Pagrindinės apibrėžtys

Apskaitos politika

- Apskaitos politika – tai konkretūs principai, pagrindai, susitarimai, taisyklės ir praktika, kurią ūkio subjektas taiko rengdamas ir pateikdamas finansines ataskaitas.

Apskaitinio įverčio keitimas

- Apskaitinio įverčio keitimas yra turto ar įsipareigojimo balansinės vertės arba periodinio turto sunaudojimo sumos koregavimas, atsirandantis įvertinus esamą būseną ir numatomą naudą bei įsipareigojimus, susijusius su turto ir įsipareigojimais. Apskaitinių įverčių pokyčiai atsiranda dėl naujos informacijos arba naujų pokyčių ir atitinkamai nėra klaidų taisymai.

Pagrindinės apibrėžtys

Apskaitos politika

- Apskaitos politika – tai konkretūs principai, pagrindai, susitarimai, taisyklės ir praktika, kurią ūkio subjektas taiko rengdamas ir pateikdamas finansines ataskaitas.

Apskaitinio įverčio keitimas

- Apskaitinio įverčio keitimas yra turto ar įsipareigojimo balansinės vertės arba periodinio turto sunaudojimo sumos koregavimas, atsirandantis įvertinus esamą būseną ir numatomą naudą bei įsipareigojimus, susijusius su turtu ir įsipareigojimais. Apskaitinių įverčių pokyčiai atsiranda dėl naujos informacijos arba naujų pokyčių ir atitinkamai nėra klaidų taisymai.

Ataskaitą teikiančio ūkio subjekto pasikeitimai

- subjekto, apie kurį pranešama, tipo pasikeitimas. Daugelis įmonių veikia konsoliduotai, nes patronuojanti įmonė turi daug dukterinių įmonių. Jeigu įmonė įsigyja dukterinę įmonę arba parduoda dukterinę įmonę, atskaitomybės subjektas pasikeičia.

Pagrindinės apibrėžtys

Apskaitos politika

- Apskaitos politika – tai konkretūs principai, pagrindai, susitarimai, taisyklės ir praktika, kurią ūkio subjektas taiko rengdamas ir pateikdamas finansines ataskaitas.

Apskaitinio įverčio keitimas

- Apskaitinio įverčio keitimas yra turto ar įsipareigojimo balansinės vertės arba periodinio turto sunaudojimo sumos koregavimas, atsirandantis įvertinus esamą būseną ir numatomą naudą bei įsipareigojimus, susijusius su turtu ir įsipareigojimais. Apskaitinių įverčių pokyčiai atsiranda dėl naujos informacijos arba naujų pokyčių ir atitinkamai nėra klaidų taisymai.

Ataskaitą teikiančio ūkio subjekto pasikeitimai

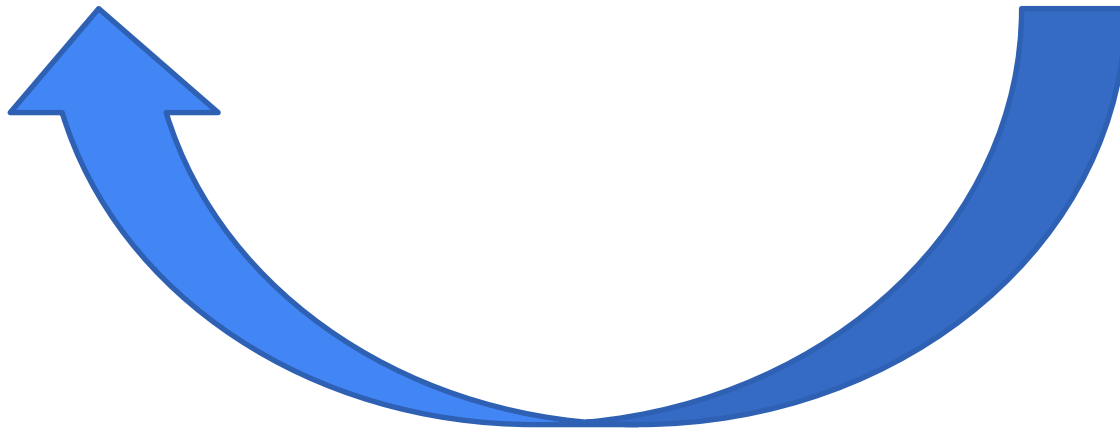
- subjekto, apie kurį pranešama, tipo pasikeitimas. Daugelis įmonių veikia konsoliduotai, nes patronuojanti įmonė turi daug dukterinių įmonių. Jeigu įmonė įsigyja dukterinę įmonę arba parduoda dukterinę įmonę, atskaitomybės subjektas pasikeičia.

Klaidos

- matematinių klaidų, klaidų taikant apskaitos politiką arba faktų, kurie egzistavo rengiant finansines ataskaitas, nepastebėjimo ar netinkamo jų panaudojimo pasekmė.

APSKAITOS POLITIKA IR KLAIIDŲ TAISYMAS

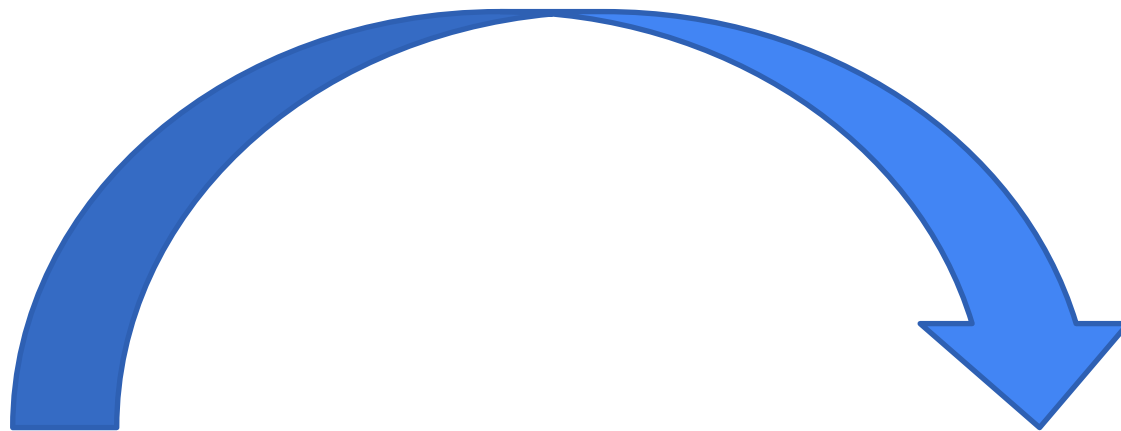

Retrospektyviai

APSKAITINIAI ĮVERČIAI

Perspektyviai

APSKAITOS POLITIKOS KEITIMAS

- Ūkio subjektui leidžiama **keisti apskaitos politiką** tik tuo atveju, jei:
  - to reikalauja standartas arba aiškinimas; arba
  - finansinėse ataskaitose pateikiama patikimesnė ir aktualesnė informacija apie sandorių, kitų įvykių ar sąlygų poveikį įmonės finansinei būklei, finansiniams rezultatams ar pinigų srautams.

APSKAITOS POLITIKOS PAKEITIMO PAVYZDYS

Vokietijos įmonė nustatė, kad jai būtų geriau pakeisti atsargų vertinimo metodą iš FIFO į svertinio vidurkio metodą. Kiekvieno metodo atsargų likučiai buvo tokie:

	<i>FIFO</i>	<i>Svertinio vidurkio</i>
2019 m. gruodžio 31 d.	174 000 PV	
2020 m. gruodžio 31 d.	181 000 PV	
Kokią sumą ji turėtų nurodyti savo finansinėse ataskaitose kaip bendrą šio apskaitos pakeitimo poveikį?		

APSKAITOS POLITIKOS PAKEITIMO PAVYZDYS

Vokietijos įmonė nustatė, kad jai būtų geriau pakeisti atsargų vertinimo metodą iš FIFO į svertinio vidurkio metodą. Kiekvieno metodo atsargų likučiai buvo tokie:

	<i>FIFO</i>	<i>Svertinio vidurkio</i>
2019 m. gruodžio 31 d.	174 000 PV	177 000 PV
2020 m. gruodžio 31 d.	181 000 PV	183 000 PV
Kokią sumą ji turėtų nurodyti savo finansinėse ataskaitose kaip bendrą šio apskaitos pakeitimo poveikį?		

APSKAITOS POLITIKOS PAKEITIMO PAVYZDYS

Vokietijos įmonė nustatė, kad jai būtų geriau pakeisti atsargų vertinimo metodą iš FIFO į svertinio vidurkio metodą. Kiekvieno metodo atsargų likučiai buvo tokie:

	<i>FIFO</i>	<i>Svertinio vidurkio</i>
2019 m. gruodžio 31 d.	174 000 PV	177 000 PV
2020 m. gruodžio 31 d.	181 000 PV	183 000 PV
Kokią sumą ji turėtų nurodyti savo finansinėse ataskaitose kaip bendrą šio apskaitos pakeitimo poveikį?	2019-12-31	
Ataskaitoje nurodyta suma (FIFO)	174 000 PV	
Svertinio vidurkio metodas	177 000 PV	
Grynasis skirtumas	+3 000 PV	

APSKAITOS POLITIKOS PAKEITIMO PAVYZDYS

Vokietijos įmonė nustatė, kad jai būtų geriau pakeisti atsargų vertinimo metodą iš FIFO į svertinio vidurkio metodą. Kiekvieno metodo atsargų likučiai buvo tokie:

	<i>FIFO</i>	<i>Svertinio vidurkio</i>
2019 m. gruodžio 31 d.	174 000 PV	177 000 PV
2020 m. gruodžio 31 d.	181 000 PV	183 000 PV
Kokią sumą ji turėtų nurodyti savo finansinėse ataskaitose kaip bendrą šio apskaitos pakeitimo poveikį?	2019-12-31	2020-12-31
Ataskaitoje nurodyta suma (FIFO)	174 000 PV	181 000 PV
Svertinio vidurkio metodas	177 000 PV	183 000 PV
Grynasis skirtumas	+3 000 PV	+2 000 PV

APSKAITOS POLITIKOS PAKEITIMO PAVYZDYS

D Atsargos 2 000 PV

D Pardavimo savikaina 1 000 PV

K Nepaskirstytasis pelnas 3 000 PV

ĮVERČIŲ PASIKEITIMO APSKAITA

8-ojo TAS taikymas reikalauja, kad ūkio subjektas įvertintų apskaitinio įverčio pasikeitimą dėl tokių straipsnių, kaip negražintos gautinos sumos, atsargų nuvertėjimas, dėvimojo turto tarnavimo laikas ir likutinė vertė, atstatomi mineralinių išteklių rezervai, garantijų išlaidos, pensijų išlaidos ir laikotarpiai, kuriais jis tikisi gauti naudos iš atidėtųjų išlaidų.

APSKAITINIO ĮVERČIO PASIKEITIMO PAVYZDYS

2019 m. sausio 1 d. ūkio subjektas X nusipirko ilgalaikį turtą, kurio kaina 100 000 PV, o jo naudingo tarnavimo laikas – 20 metų. Be to, jo likvidacinė vertė buvo 2 000 PV. Po trijų metų numatomas naudingo tarnavimo laikas pasikeitė nuo 20 iki 16 metų, o likvidacinė vertė – 2 200 PV.

APSKAITINIO ĮVERČIO PASIKEITIMO PAVYZDYS

Įvertinus tiesinio nusidėvėjimo metodo taikymą, nusidėvėjimo sąnaudos yra tokios:

$$(100\,000\text{ PV} - 2\,000\text{ PV}) / 20\text{ metų} = 4\,900\text{ PV}$$

APSKAITINIO ĮVERČIO PASIKEITIMO PAVYZDYS

Atsižvelgiant į tiesinio nusidėvėjimo metodo taikymą, nusidėvėjimo sąnaudos yra:

Buhalterinė vertė 2019 m. sausio 1 d. (pradinė savikaina) 100 000 PV

Minus: sukauptas nusidėvėjimas

$(100\,000\text{ PV} - 2\,000\text{ PV}) / 20\text{ metų} = 4\,900 \times 3\text{ metų nusidėvėjimas} = 14\,700\text{ PV}$

Grynoji buhalterinė vertė = 100 000 PV – 14 700 PV = 85 300 PV

APSKAITINIO ĮVERČIŲ PASIKEITIMO PAVYZDYS

Atsižvelgiant į tiesinio nusidėvėjimo metodo taikymą, nusidėvėjimo sąnaudos yra:

Buhalterinė vertė 2019 m. sausio 1 d. (pradinė savikaina) 100 000 PV

Minus: sukauptas nusidėvėjimas

$(100\,000\text{ PV} - 2\,000\text{ PV}) / 20\text{ metų} = 4\,900 \times 3\text{ metų nusidėvėjimas} = 14\,700\text{ PV}$

Buhalterinė vertė = 100 000 PV – 14 700 PV = **85 300 PV**

Minus: nauja likvidacinė vertė 2 200 PV

Nauja buhalterinė vertė = 85 300 PV – 2 200 PV = **83 100 PV**

Nusidėvėjimas (naujo tarnavimo laiko) = 83 100 PV / 13 metų = 6 392,30 PV

Nusidėvėjimo sąnaudos 6 392,30 PV

APSKAITOS KLAIDOS

Klaidos gali atsirasti dėl:

- finansinių ataskaitų elementų pripažinimo
- vertinimo, arba
- pateikimo ar atskleidimo

APSKAITOS KLAIIDŲ PAVYZDYS

2016 m. sausio 1 d. ūkio subjektas „Saulė“ įsigijo ūkio subjekto „Saldus“ patentą. Patentai buvo užregistruoti už 100 000 PV ir nebuvo amortizuoti. Numatoma amortizacija buvo daugiau nei 20 metų.

APSKAITOS KLAIIDŲ PAVYZDYS

2016 m. sausio 1 d. ūkio subjektas „Saulė“ įsigijo ūkio subjektas „Saldus“ patentą. Patentai buvo užregistruoti už 100 000 PV ir nebuvo amortizuoti. Numatoma amortizacija buvo daugiau nei 20 metų. 2018 m. pabaigoje klaidų taisymas yra toks:

* $(100\ 000\ \text{PV} / 20\ \text{metų} = 5\ 000\ \text{PV} \times 1\ \text{metai už 2018 m.})$

** $(5\ 000\ \text{PV} \times 2\ \text{metai už 2016 – 2017 m.})$

APSKAITOS KLAIIDŲ PAVYZDYS

2016 m. sausio 1 d. ūkio subjektas „Saulė“ įsigijo ūkio subjektas „Saldus“ patentą. Patentai buvo užregistruoti už 100 000 PV ir nebuvo amortizuoti. Numatoma amortizacija buvo daugiau nei 20 metų. 2018 m. pabaigoje klaidų taisymas yra toks:

D Amortizacijos sąnaudos	5 000 PV*
D Nepaskirstytasis pelnas	10 000 PV**
K Patentai	15 000 PV

* $(100\ 000\ \text{PV} / 20\ \text{metų} = 5\ 000\ \text{PV} \times 1\ \text{metai už 2018 m.})$

** $(5\ 000\ \text{PV} \times 2\ \text{metai už 2016 – 2017 m.})$

PAVYZDYS APIE KLIDAS UŽDARANT ĮRAŠUS

Gamybos įmonė A metų pabaigoje parengė tris baigiamuosius įrašus:

#1 D Nepaskirstytas pelnas 65 350 PV
K Paslaugų pajamos 65 350 PV

PAVYZDYS APIE KLIDAS UŽDARANT ĮRAŠUS

Gamybos įmonė A metų pabaigoje parengė tris baigiamuosius įrašus:

#1 D Nepaskirstytas pelnas 65 350 PV
K Paslaugų pajamos 65 350 PV

#2 D Nepaskirstytas pelnas 39 200 PV
K Reklamos sąnaudos 10 400 PV
K Nuomos sąnaudos 4 500 PV
K Darbo užmokesčio sąnaudos 18 800 PV
K Sunaudotų medžiagų sąnaudos 4 500 PV

PAVYZDYS APIE KLAIIDAS UŽDARANT ĮRAŠUS

Gamybos įmonė A metų pabaigoje parengė tris baigiamuosius įrašus:

#1 D Nepaskirstytas pelnas 65 350 PV
K Paslaugų pajamos 65 350 PV

#2 D Nepaskirstytas pelnas 39 200 PV
K Reklamos sąnaudos 10 400 PV
K Nuomos sąnaudos 4 500 PV
K Darbo užmokesčio sąnaudos 18 800 PV
K Sunaudotų medžiagų sąnaudos 4 500 PV

#3 D Nepaskirstytas pelnas 2 000 PV
K Mokėtini dividendai 2 000 PV

PAVYZDYS APIE KLaidas UŽDARANT ĮRAŠUS

Sprendimas:

1. Šis įrašas yra atgalinis. Teisingas įrašas būtų toks:

#1 D Paslaugų pajamos 65 350 PV

K Nepaskirstytas pelnas 65 350 PV

PAVYZDYS APIE KLAIDAS UŽDARANT ĮRAŠUS

Sprendimas:

1. Šis įrašas yra atgalinis. Teisingas įrašas būtų toks:

#1 D Paslaugų pajamos 65 350 PV

K Nepaskirstytas pelnas 65 350 PV

2. **Šiame įrašė debetų sąskaitų suma nėra lygi kreditų sąskaitų sumai. Nepaskirstytasis pelnas turėtų būti nurašytas 38 200 PV, o ne 39 200 PV.**

#2 D Nepaskirstytas pelnas 38 200 PV

K Reklamos sąnaudos 10 400 PV

K Nuomos sąnaudos 4 500 PV

K Darbo užmokesčio sąnaudos 18 800 PV

K Sunaudotų medžiagų sąnaudos 4 500 PV

PAVYZDYS APIE KLAIDAS UŽDARANT ĮRAŠUS

Sprendimas:

1. Šis įrašas yra atgalinis. Teisingas įrašas būtų toks:

#1 D Paslaugų pajamos 65 350 PV

K Nepaskirstytas pelnas 65 350 PV

2. Šiame įrašė debetų sąskaitų suma nėra lygi kreditų sąskaitų sumai. Nepaskirstytasis pelnas turėtų būti nurašytas 38 200 PV, o ne 39 200 PV.

3. **Šis įrašas yra neteisingas. Mokėtini dividendai nėra uždaromi metų pabaigoje. Baigiamajame įrašė įskaitoma tik įprasta dividendų sąskaita.**

APSKAITOS PASIKEITIMŲ IR KLAIDŲ TAISYMO ATASKAITŲ TEIKIMO PROCEDŪRŲ SUVESTINĖ

I. Vertinimo pasikeitimas

Apskaitos procedūros:

1. Koreguokite esamo laikotarpio rezultatus arba dabartinio ir būsimojo laikotarpio rezultatus.

APSKAITOS PASIKEITIMŲ IR KLaidŲ TAISYMO ATASKAITŲ TEIKIMO PROCEDŪRŲ SUVESTINĖ

I. Vertinimo pasikeitimas

Apskaitos procedūros:

1. Koreguokite esamo laikotarpio rezultatus arba dabartinio ir būsimojo laikotarpio rezultatus.
2. Jokio atskiro kaupiamojo koregavimo ar perskaičiuotų finansinių ataskaitų.

APSKAITOS PASIKEITIMŲ IR KLAIDŲ TAISYMO ATASKAITŲ TEIKIMO PROCEDŪRŲ SUVESTINĖ

I. Vertinimo pasikeitimas

Apskaitos procedūros:

1. Koreguokite esamo laikotarpio rezultatus arba dabartinio ir būsimojo laikotarpio rezultatus.
2. Jokio atskiro kaupiamojo koregavimo ar perskaičiuotų finansinių ataskaitų.

II. Apskaitos principo pakeitimas

Apskaitos procedūros:

1. Tiesioginis kaupiamasis pradinio nepaskirstytojo pelno balanse koregavimas iš anksčiausių finansinėse ataskaitose pateiktų metų.

APSKAITOS PASIKEITIMŲ IR KLaidŲ TAISYMO ATASKAITŲ TEIKIMO PROCEDŪRŲ SUVESTINĖ

I. Vertinimo pasikeitimas

Apskaitos procedūros:

1. Koreguokite esamo laikotarpio rezultatus arba dabartinio ir būsimojo laikotarpio rezultatus.
2. Jokio atskiro kaupiamojo koregavimo ar perskaičiuotų finansinių ataskaitų.

II. Apskaitos principo pakeitimas

Apskaitos procedūros:

1. Tiesioginis kaupiamasis pradinio nepaskirstytojo pelno balanse koregavimas iš anksčiausių finansinėse ataskaitose pateiktų metų.
2. Pataisykite finansines ataskaitas, kad jos atitiktų naujus palyginimo principus.

APSKAITOS PASIKEITIMŲ IR KLaidŲ TAISYMO ATASKAITŲ TEIKIMO PROCEDŪRŲ SUVESTINĖ

III. Atskleidimas po verslo jungimo

Apskaitos procedūros:

1. Papildoma informacija apie jungimo metus ir praėjusius metus apie pajamas ir grynąsias pajamas pateikiant, jei jungimas būtų įvykęs tiek jungimo metais, tiek praėjusių metų pradžioje.

APSKAITOS PASIKEITIMŲ IR KLaidŲ TAISYMO ATASKAITŲ TEIKIMO PROCEDŪRŲ SUVESTINĖ

III. Atskleidimas po verslo jungimo

Apskaitos procedūros:

1. Papildoma informacija apie jungimo metus ir praėjusius metus apie pajamas ir grynąsias pajamas pateikiant, jei jungimas būtų įvykęs tiek jungimo metais, tiek praėjusių metų pradžioje.

IV. Klaidų taisymas

Apskaitos procedūros:

1. Jei aptikta laikotarpio klaida, pataisykite sąskaitas taikydami įprastus apskaitos ciklo koregavimus.

APSKAITOS PASIKEITIMŲ IR KLaidŲ TAISYMO ATASKAITŲ TEIKIMO PROCEDŪRŲ SUVESTINĖ

III. Atskleidimas po verslo jungimo

Apskaitos procedūros:

1. Papildoma informacija apie jungimo metus ir praėjusius metus apie pajamas ir grynąsias pajamas pateikiant, jei jungimas būtų įvykęs tiek jungimo metais, tiek praėjusių metų pradžioje.

IV. Klaidų taisymas

Apskaitos procedūros:

1. Jei aptikta laikotarpio klaida, pataisykite sąskaitas taikydami įprastus apskaitos ciklo koregavimus.
2. Jei aptinkama vėlesnių laikotarpių klaida, pakoreguokite reikšmingų klaidų poveikį, tiesiogiai koreguodami ankstesnio laikotarpio nepaskirstytą pelną balanse už metus, kuriuos paveikė šios klaidos. Jei klaida susijusi su metais, kurie nepateikti finansinėse ataskaitose, koreguojamas anksčiausių pateiktų metų nepaskirstytojo pelno likutis. Taip pat pataisykite kiekvieną lyginamosiose finansinėse ataskaitose pateiktą elementą.

APSKAITOS PASIKEITIMŲ IR KLaidŲ TAISYMO ATASKAITŲ TEIKIMO PROCEDŪRŲ SUVESTINĖ

III. Atskleidimas po verslo jungimo

Apskaitos procedūros:

1. Papildoma informacija apie jungimo metus ir praėjusius metus apie pajamas ir grynąsias pajamas pateikiant, jei jungimas būtų įvykęs tiek jungimo metais, tiek praėjusių metų pradžioje.

IV. Klaidų taisymas

Apskaitos procedūros:

1. Jei aptikta laikotarpio klaida, pataisykite sąskaitas taikydami įprastus apskaitos ciklo koregavimus.

2. Jei aptinkama vėlesnių laikotarpių klaida, pakoreguokite reikšmingų klaidų poveikį, tiesiogiai koreguodami ankstesnio laikotarpio nepaskirstytą pelną balanse už metus, kuriuos paveikė šios klaidos. Jei klaida susijusi su metais, kurie nepateikti finansinėse ataskaitose, koreguojamas anksčiausių pateiktų metų nepaskirstytojo pelno likutis. Taip pat pataisykite kiekvieną lyginamosiose finansinėse ataskaitose pateiktą elementą.

3. Nustačius klaidą anksčiau paskelbtose finansinėse ataskaitose, turi būti atskleistas klaidos pobūdis, poveikis finansinėms ataskaitoms ir poveikis einamojo laikotarpio pajamoms ir pelnui.

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union